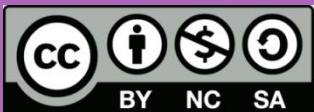

13. GAIA: Gernu Iraizketa Kurbak

Lan hau Creative Commons-en Nazioarteko 3.0 lizentziaren mendeko Azterketa-Ez komertzial-Partekatu lizentziaren mende dago. Lizentzia horren kopia ikusteko, sartu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/> helbidean.

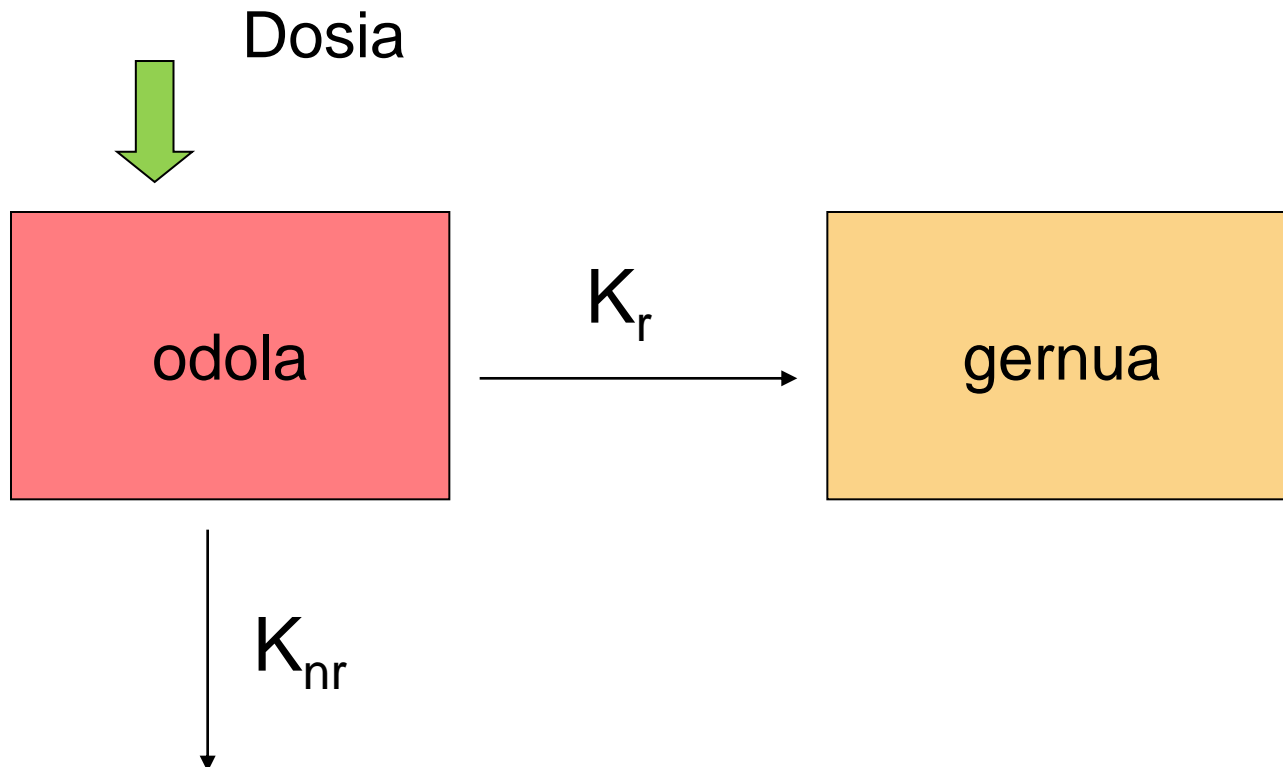
Edukien indizea

2

- Giltzurrun irazketa
- Giltzurrun irazketa kurbak
- Farmakoen giltzurrun irazketan eragina duten faktoreak
- Giltzurrun argitzapena

Giltzurrun irazketa

3

K_r : giltzurrun eliminazio konstantea

K_{nr} : giltzurrun-kanpoko eliminazio konstantea

Giltzurrun irazketa

4

- Iragazketa glomerularra (FG)
- Jariaketa tubularra (ST)
- Birxurgapen tubularra (RT)

$$\frac{dU}{dt} = \frac{dU_{FG}}{dt} + \frac{dU_{ST}}{dt} - \frac{dU_{RT}}{dt}$$

U: gernuan dagoen farmako kantitatea

Giltzurrun iraiketa

5

Farmakoa gernu-bidez, metabolismoz eta behazun iraiketaz eliminatzen bada :

$$K_e = K_r + K_m + K_b$$

$$K_e \cdot V_d = K_r \cdot V_d + K_m \cdot V_d + K_b \cdot V_d$$

$$Cl = Cl_{giltzurrun} + Cl_{metabol} + Cl_{behazun}$$

Giltzurrun iraiketa kurbak

6

- Iraiketa abiadura (zuzeneko edo banatze-kurbak)
- Metatze-kurbak

Iraizketa abiadura

7

Denbora unitateko iraitzitako farmako kantitatea

Farmakoa gernuan agertzen deneko abiadura:

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = K_r \cdot Q$$

U: gernuan dagoen farmako kantitatea

Q: farmakoa konpartimentu plasmatikoan

Iraizketa abiadura

8

Bena-barneko injekzioa

$$Q = D \cdot e^{-K_e \cdot t}$$

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = K_r \cdot Q$$

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = K_r \cdot D \cdot e^{-K_e \cdot t}$$

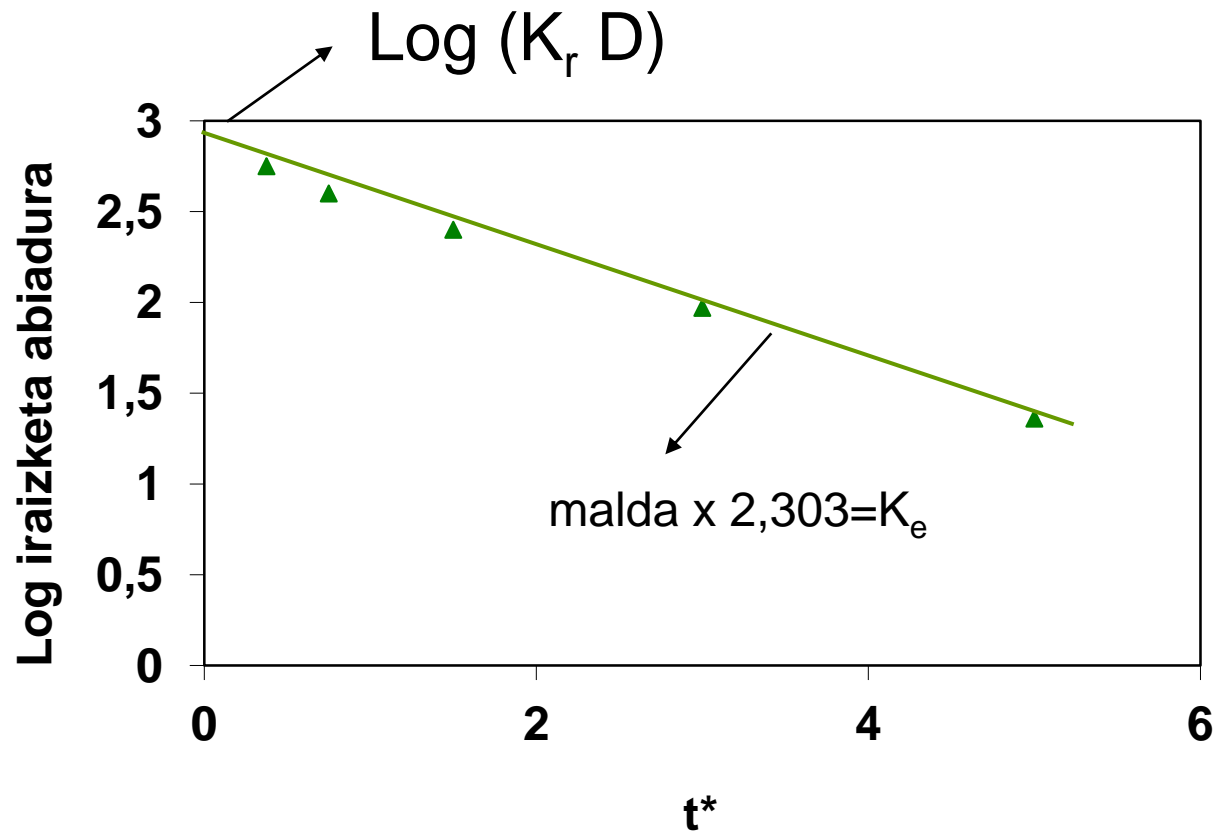
$$\text{Log} \left(\frac{\Delta U}{\Delta t} \right) = \text{Log}(K_r \cdot D) - \frac{K_e}{2,303} \cdot t^*$$

t*: denbora tartearen erdiko puntuan (denboran)

Iraizketa abiadura

Bena-barneko injekzioa

Iraizketa abiadura

10

Bena-barneko injekzioa

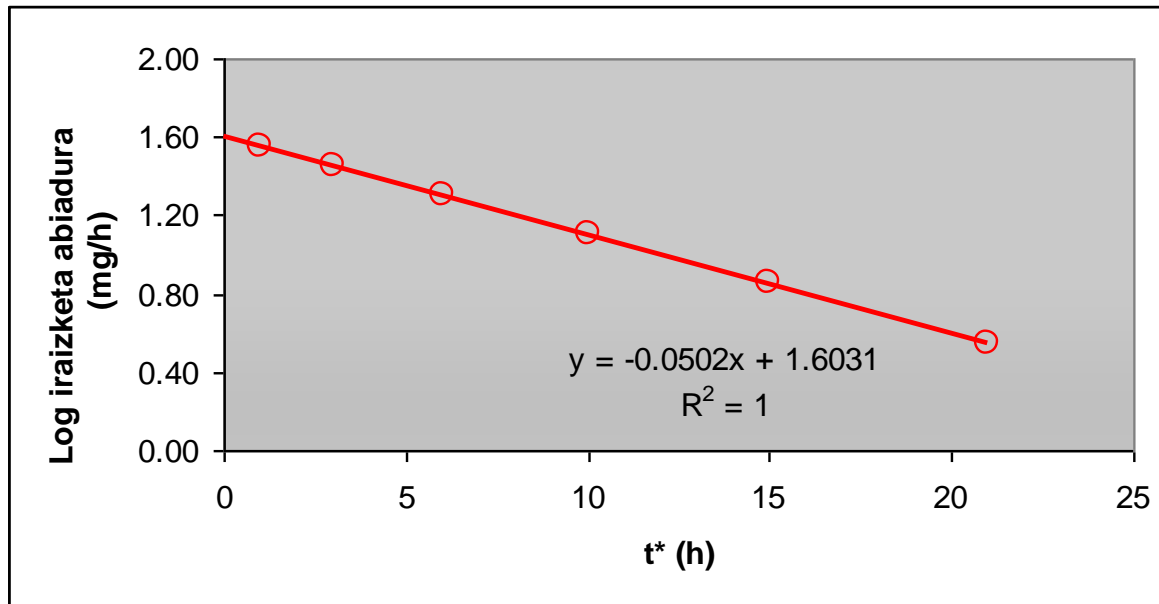
Adibidea

Denbora (h)	Gernu bolumena (mL)	Kontzentrazioa (mg/mL)	Iraitzitako kantitatea (mg)	Iraizketa abiadura (mg/h)	Log (iraizketa abiadura)	t* (h)
2	119	0,6	71,4	35,70	1,55	1
4	81	0,7	56,7	28,35	1,45	3
8	160	0,5	80,0	20,00	1,30	6
12	220	0,23	50,6	12,65	1,10	10
18	284	0,15	42,6	7,10	0,85	15
24	212	0,1	21,2	3,53	0,55	21
		Iraitzitako kantitate guztia	322,5			

Iraizketa abiadura

11

Bena-barneko injekzioa

$$K_e = 2,303 \times 0,0502 = 0,12 \text{ h}^{-1}$$

$$K_r = 0,08 \text{ h}^{-1}$$

Iraizketa abiadura

12

Odol-hodiz kanpoko administrazioa

$$Q = F \cdot D \frac{K_a}{K_a - K_e} \left(e^{-K_e \cdot t} - e^{-K_a \cdot t} \right)$$

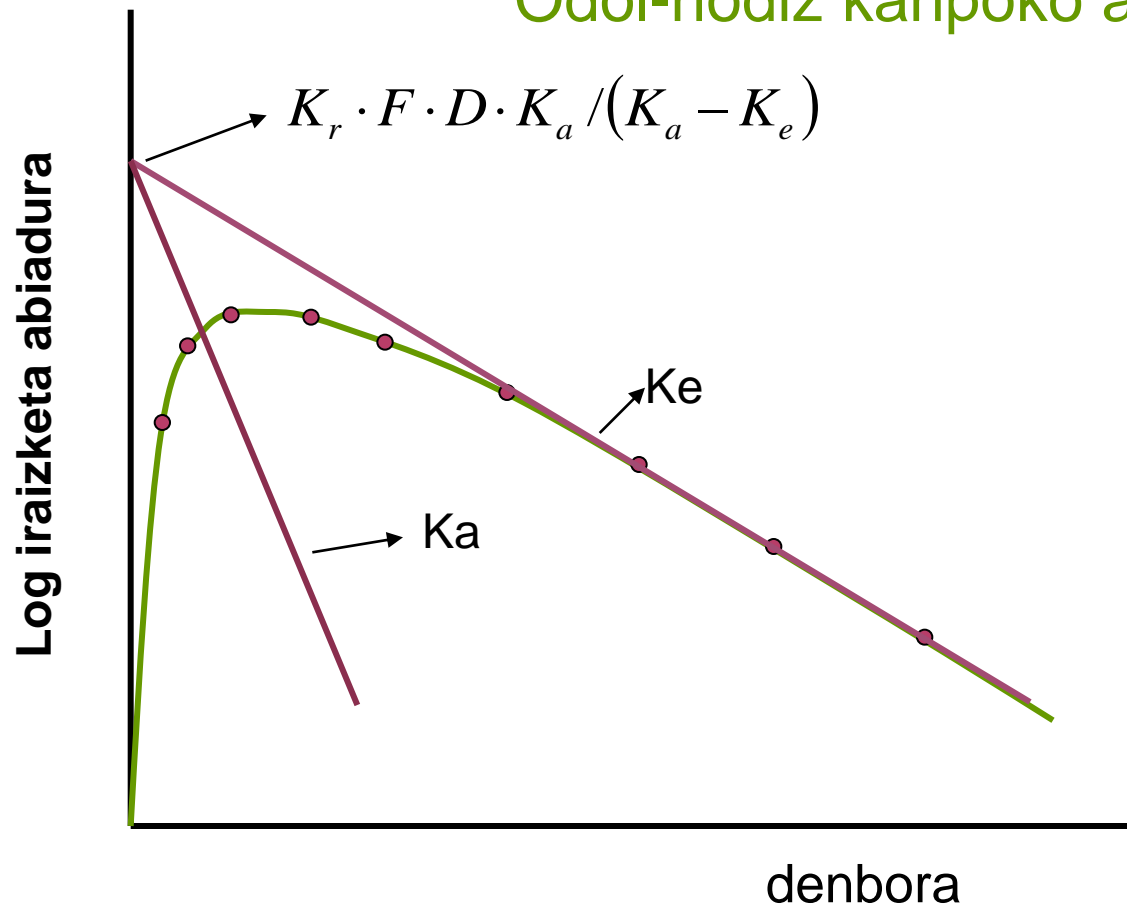
$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = K_r \cdot Q$$

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = \left[K_r \cdot F \cdot D \frac{K_a}{K_a - K_e} \right] \left(e^{-K_e \cdot t} - e^{-K_a \cdot t} \right)$$

Iraizketa abiadura

13

Odol-hodiz kanpoko administrazioa

Iraizketa abiadura

14

□ Abantailak:

- Ez da beharrezkoa iraizketa prozesua amaitzea
- Laginen bat galdu daiteke
- K_r kalkulatu daiteke

□ Desabantailak:

- Kalkulatzen dugun abiadura ($\Delta U/\Delta t$) ez da bat-batekoa.
Tartearen erdiko puntuarekin (denborarekin) erlazionatzen dugu.
 Δt handiagoa denean, handiagoa izango da errorea ere
- Errore esperimentalak direla eta linealtasunean desbideratzeak

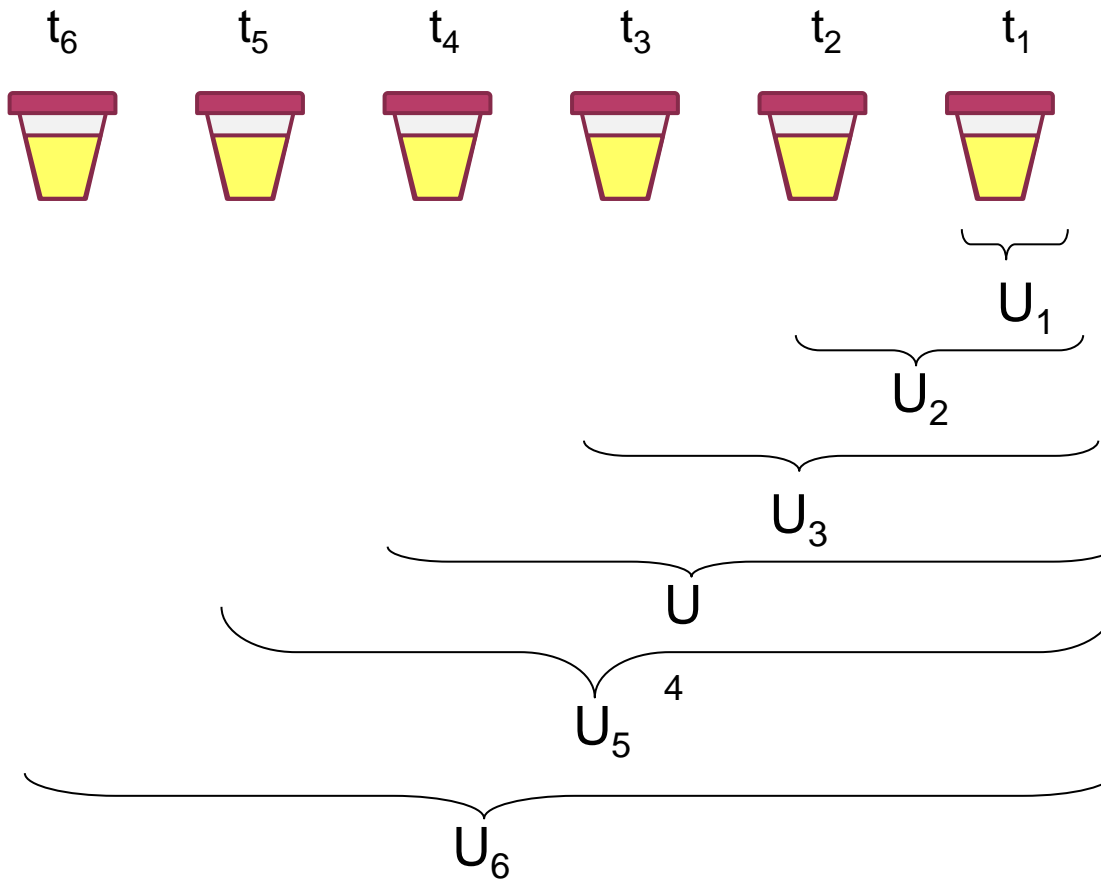
Iraizketa metatze kurbak

15

Metatutako farmako kantitateak vs denbora
irudikatuz eraikitzen dira

Iraizketa metatze kurbak

16

Iraizketa metatze kurbak

17

Desabantailak:

- Erroreak progresiboki arrastatzen dira
- Tratamendu zinetikoa konplexuagoa
- Gernu lagin guztiak jaso behar dira, iraiketa prozesua amaitu arte

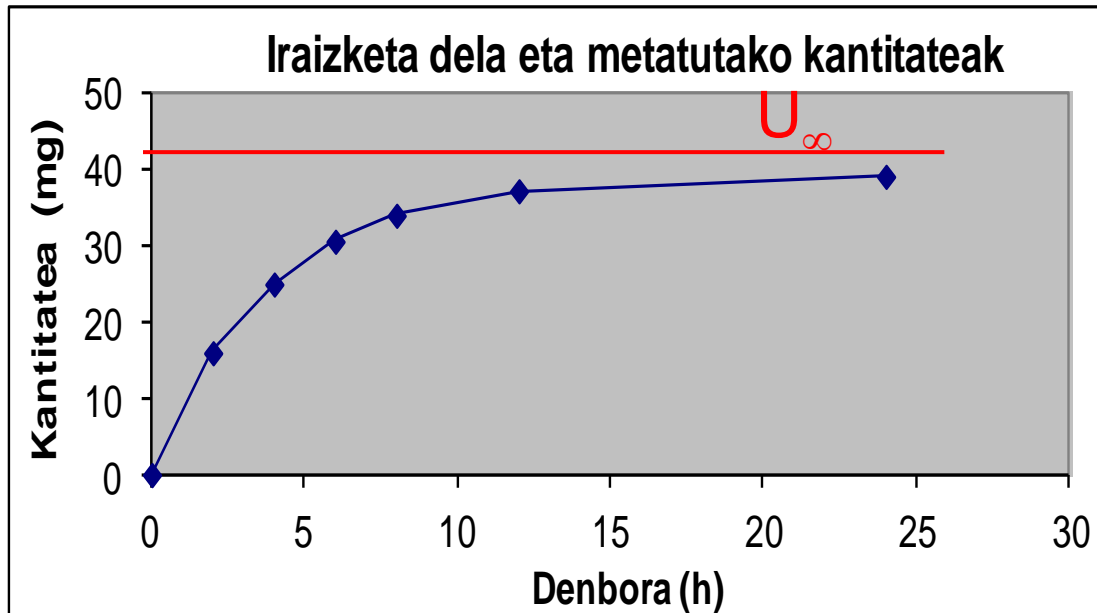
Iraizketa metatze kurbak

18

Denbora	Metatutako kantitatea (U)
t_1	$U_1 = \Delta_1$
t_2	$U_2 = \Delta_1 + \Delta_2$
t_3	$U_3 = \Delta_1 + \Delta_2 + \Delta_3$
t_4	$U_4 = \Delta_1 + \Delta_2 + \Delta_3 + \Delta_4$
t_5	$U_5 = \Delta_1 + \Delta_2 + \Delta_3 + \Delta_4 + \Delta_5$
t_6	$U_6 = \Delta_1 + \Delta_2 + \Delta_3 + \Delta_4 + \Delta_5 + \Delta_6$
...	...
t_n	U_n
t_∞	U_∞

Iraizketa metatze kurbak

19

Iraizketa metatze kurbak

20

Iraitzi gabe geratzen diren hondar-kantitate kurbetan transformatu [sigma (-) metodoa]

Bena-barneko administraziorako (eredu monokonpartimentala)

$$Q = D \cdot e^{-K_e \cdot t}$$

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = K_r \cdot Q$$

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = K_r \cdot D \cdot e^{-K_e \cdot t}$$

$$U = \frac{K_r \cdot D}{K_e} \cdot (1 - e^{-K_e \cdot t})$$

Denbora infinitu denean

$$U_{\infty} = \frac{K_r \cdot D}{K_e}$$

$$U = U_{\infty} \cdot (1 - e^{-K_e \cdot t})$$

$$U_{\infty} - U = U_{\infty} \cdot e^{-K_e \cdot t}$$

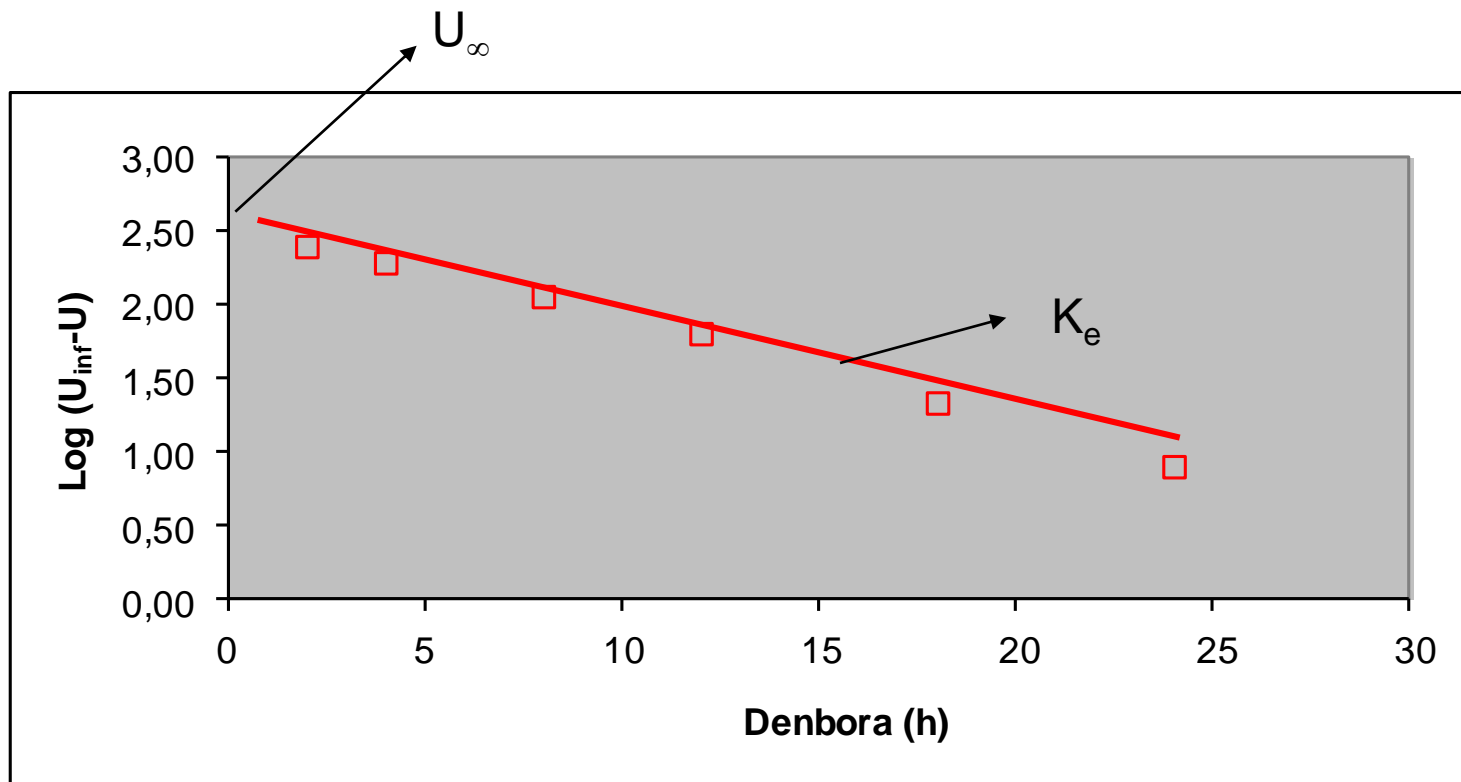
$U_{\infty} - U$: iraitzi gabe geratzen den farmako kantitatea

$$\text{Log}(U_{\infty} - U) = \text{Log}U_{\infty} - \frac{K_e}{2,303} t$$

Iraizketa metatze kurbak

21

Iraitzi gabe geratzen diren hondar-kantitate kurbetan transformatu [sigma (-) metodoa]

Iraizketa metatze kurbak

22

Iraitzi gabe geratzen diren hondar-kantitate kurbetan transformatu [sigma (-) metodoa]

$$U_{\infty} = D \cdot \frac{K_r}{K_e}$$

Giltzurrun eliminazio konstantea: Gernu bidez iraitzitako kantitatea (f_r):

$$K_r = K_e \cdot \frac{U_{\infty}}{D}$$

$$f_r = \frac{U_{\infty}}{D} = \frac{K_r}{K_e}$$

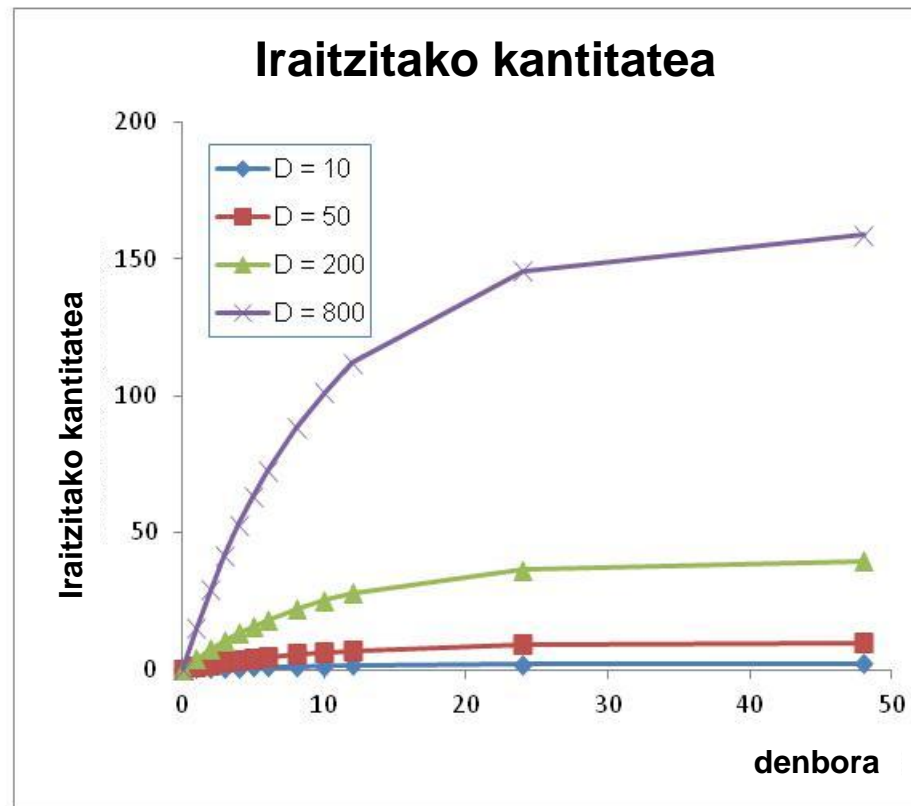
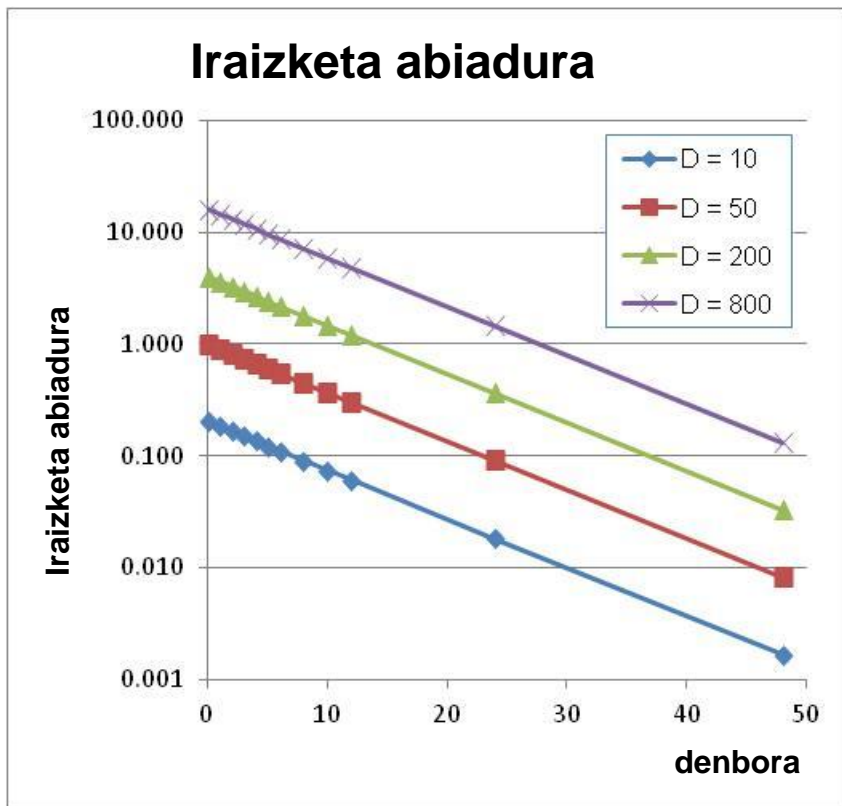
Farmakoen giltzurrun-iraizketan eragina duten faktoreak

23

- Dosia
- Eliminazio konstantea (K_e)
- Giltzurrun eliminazio konstantea (K_r)
- K_e eta K_r

Farmakoen giltzurrun irazketan eragina duten faktoreak: **dosia**

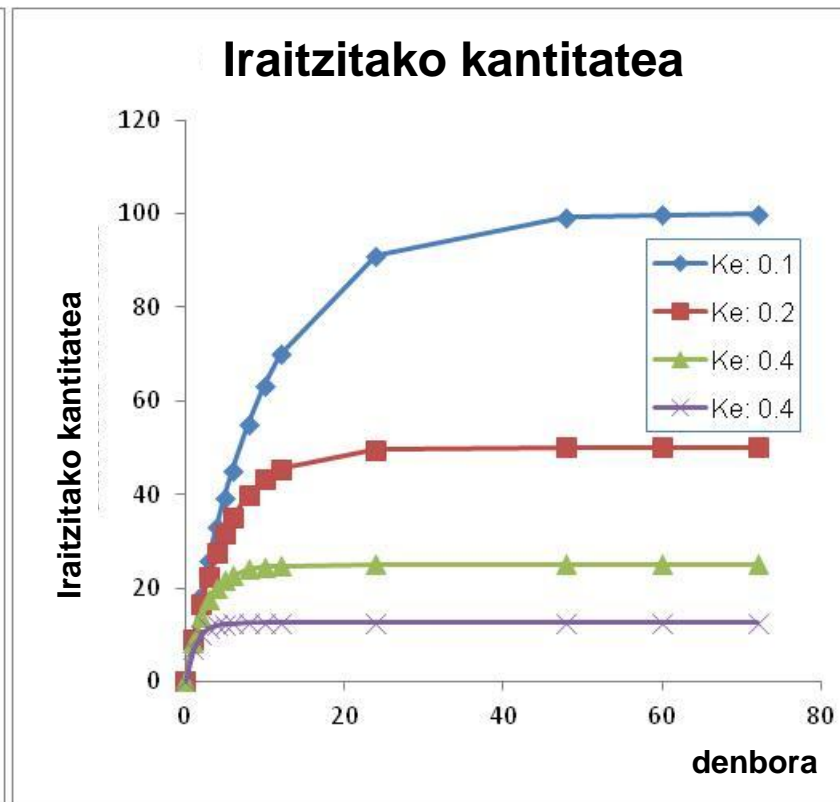
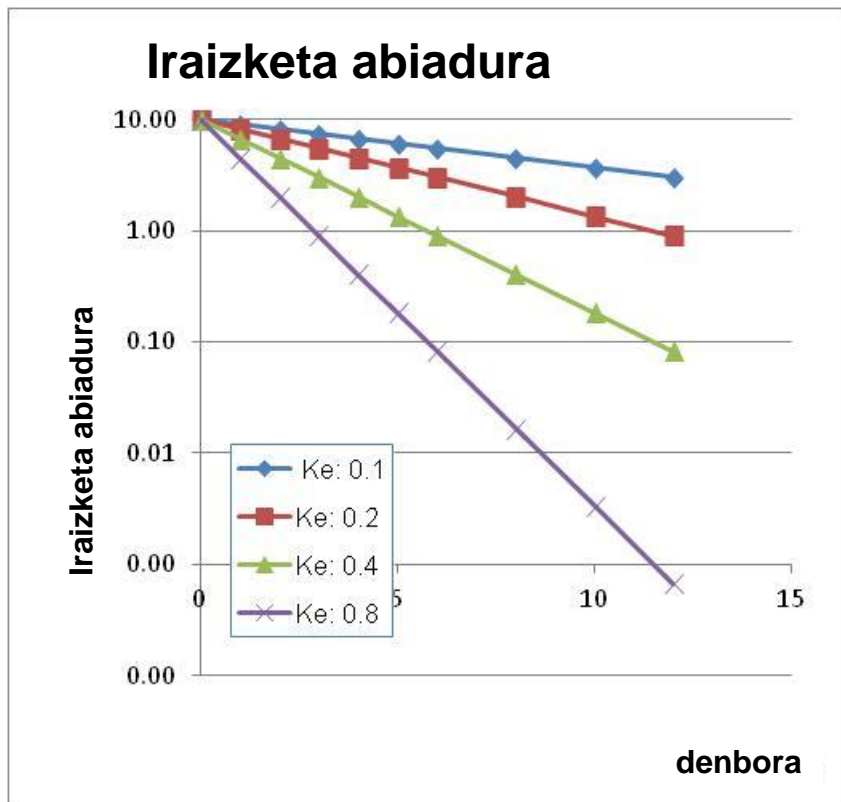
24

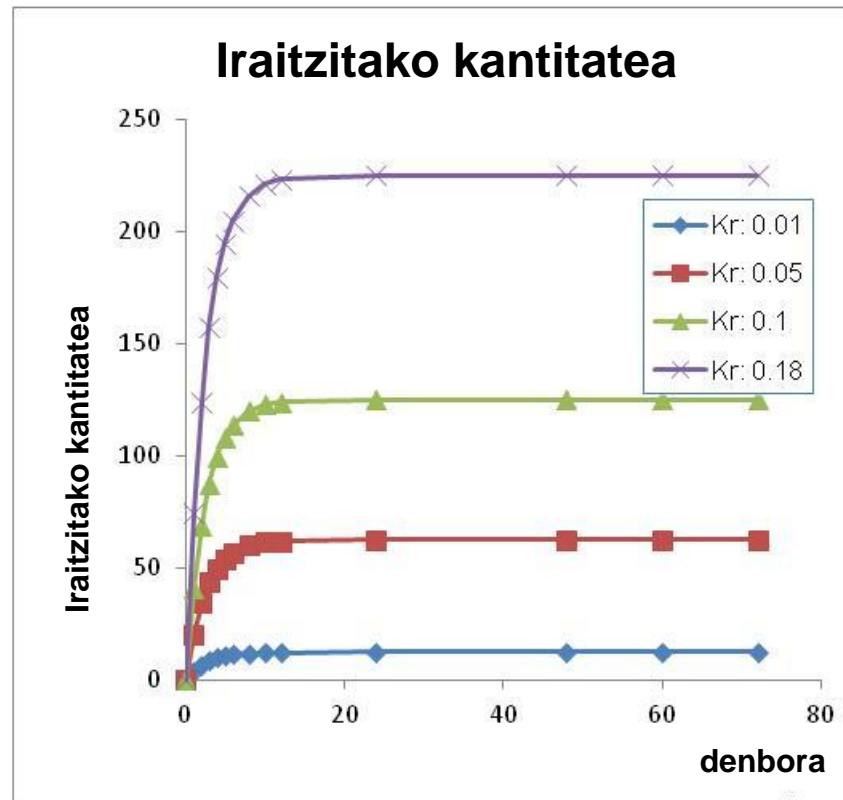
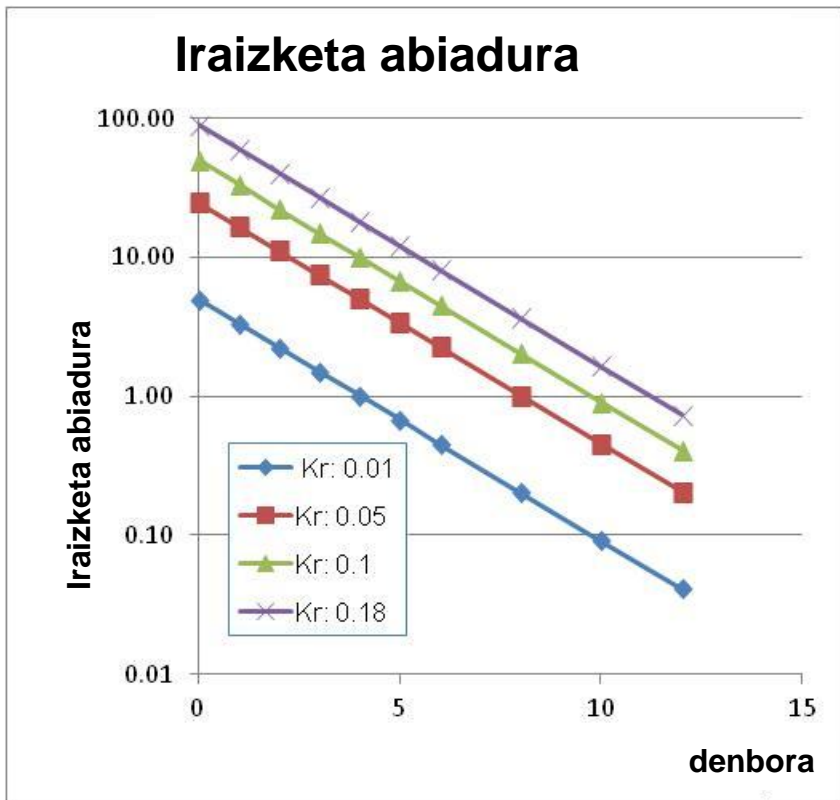
Farmakoen giltzurrun irazketan eragina duten faktoreak: K_e

25

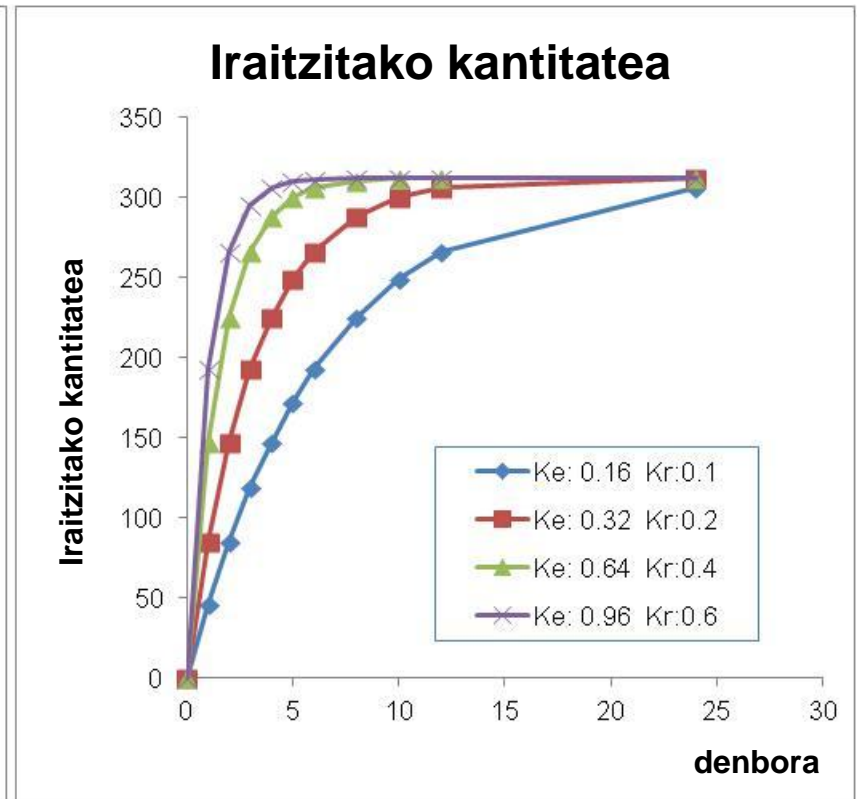
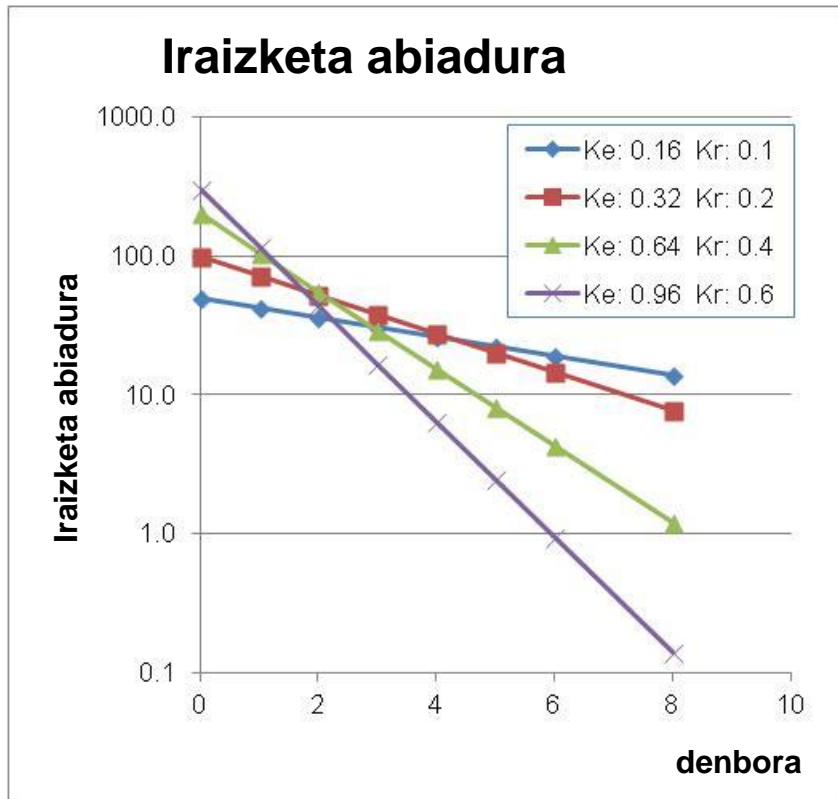
Farmakoen giltzurrun irazketan eragina duten faktoreak: K_r

26

Farmakoen giltzurrun irazketan eragina duten faktoreak: K_e eta K_r (K_r/K_e konstante)

27

Giltzurrun argitzapena

28

Giltzurrun irazketa prozesuak direla eta, denbora unitateko farmakotik libre geratzen den plasma bolumena

Giltzurrun irazketa abiaduraren eta kontzentrazio plasmaticoaren arteko proportzionaltasun konstantea da

Giltzurrun argitzapena

29

$$\frac{dU}{dt} = K_r \cdot Q$$

$$Q = C \cdot V_d$$

$$\frac{dU}{dt} = K_r \cdot V_d \cdot C$$

$$Cl_r = K_r \cdot V_d$$

$$Cl = K_e \cdot V_d$$

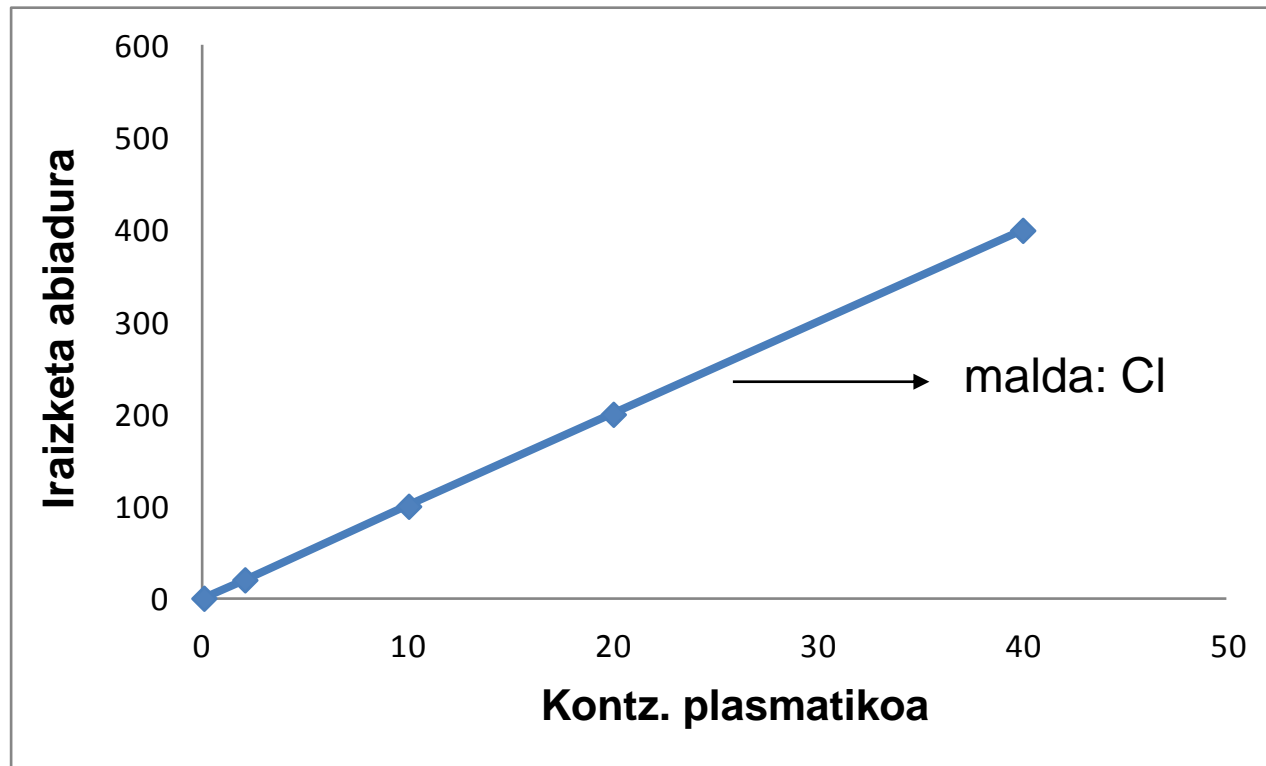
Q: farmako kantitatea odolean

C: kontzentrazio plasmatikoa

$$\longrightarrow \frac{dU}{dt} = Cl_r \cdot C$$

Giltzurrun argitzapena

30

Giltzurrun argitzapena

31

$$\frac{dU}{dt} = Cl_r \cdot C$$

t_1 -tik t_2 -ra dagoen denbora tartean integratuz

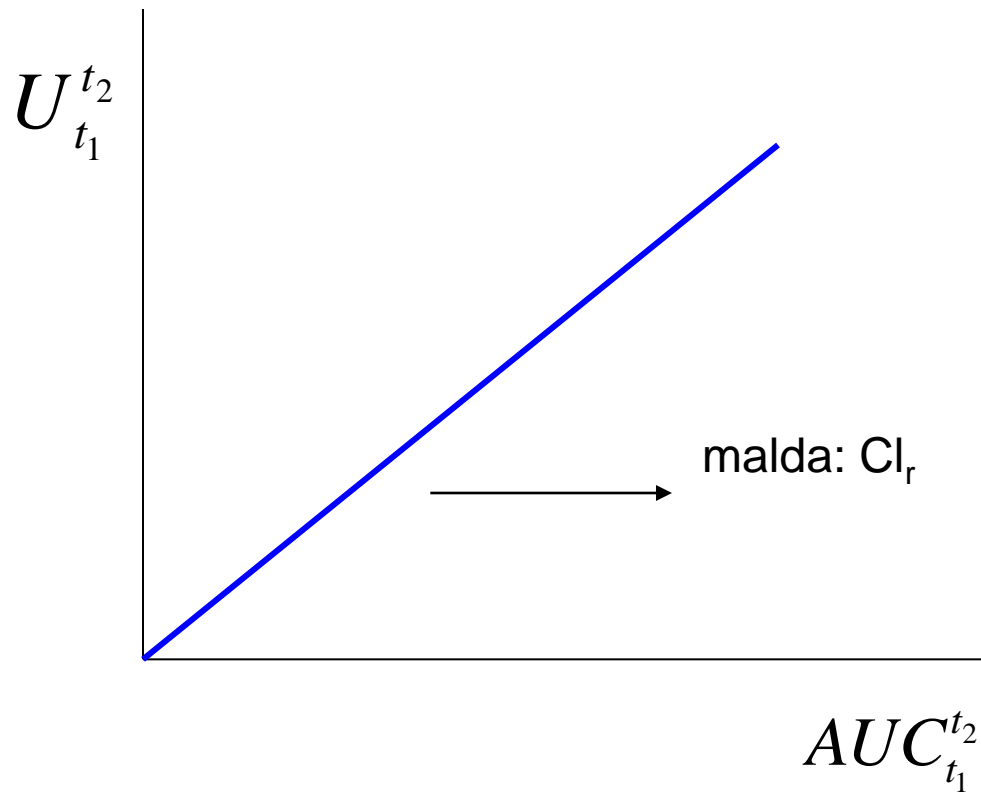
$$U_{t_1}^{t_2} = Cl_r \cdot \int_{t_1}^{t_2} C \cdot dt = Cl_r \cdot AUC_{t_1}^{t_2}$$

$$U_{\infty} = Cl_r \cdot AUC_0^{\infty}$$

$$Cl_r = \frac{U_{\infty}}{AUC_0^{\infty}}$$

Giltzurrun argitzapena

32

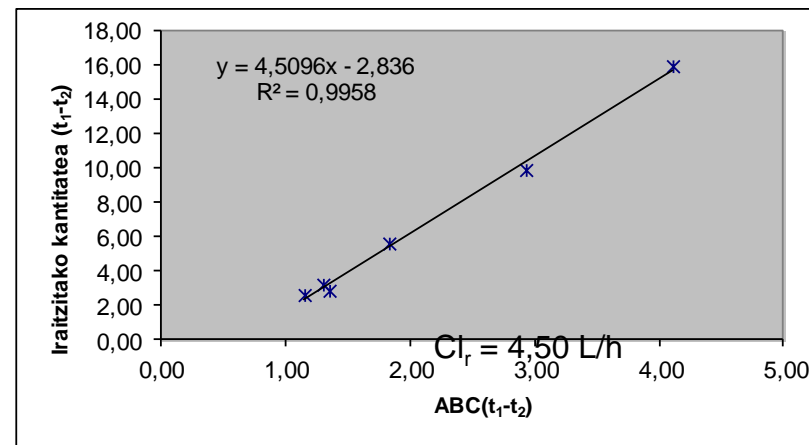
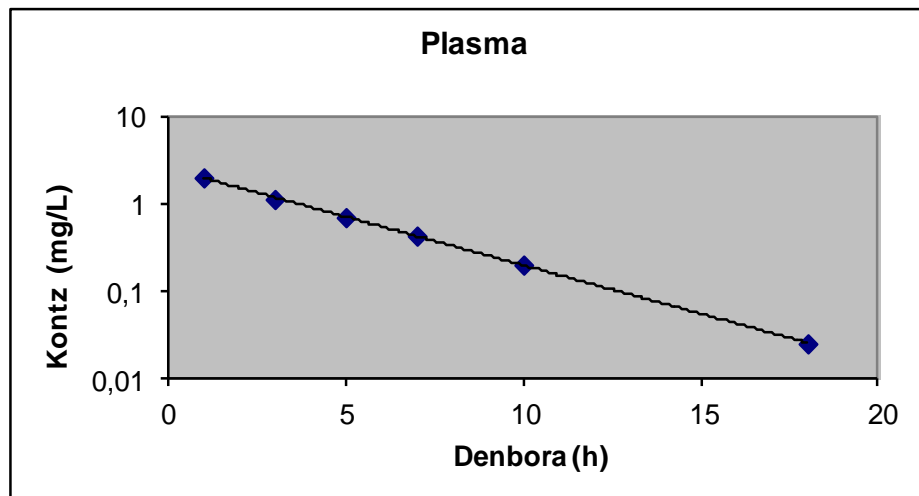

Giltzurrun argitzapena

33

Plasma			Gernua			Datuen tratamendua		
Denbora (h)	Kontz (mg/L)	Log Kontz	Tartea (h)	Gernu volumena (mL)	Kontz (mg/L)	Tarteko AUC (mg h/L)	Iraitzitako kant (mg)	Metatutako kantitate iraitzitakoa (mg)
0								0
2	1,8	0,26	0-2	120	133	4,11	15,96	15,96
4	1,13	0,05	2-4	180	55	2,93	9,90	25,86
6	0,70	-0,15	4-6	89	63	1,83	5,61	31,47
8	0,45	-0,35	6-8	260	1,15	2,60	34,07	
12	0,20	-0,70	8-12	178	18	1,30	3,20	37,27
24	0,025	-1,60	12-24	950	3	1,35	2,85	40,12

Adibidea

34

Anpizilinaren argitzapena 10 L/h da eta giltzurrun bidezko argitzapena, totalaren %80 da.

Probenezidekin batera administratzen da, zeinek bere giltzurrun eliminazioa inhibitzen duen eta hori dela eta anpizilina odol kontzentrazioak altuagoak dira. Probeneziden anpizilinaren argitzapenaren %50 inhibitzen badu, giltzurrun-kanpoko argitzapenean inolako eraginik eduki gabe, zenbatekoa izango da anpizilinaren argitzapena probenezidekin batera administratzen denean? Eta izaitzitako dosi frakzioa?

Adibidea

35

